

Ro'yxat raqami 22

ATB "Biznesni rivojlantirish banki"

Boshqaruvining

2023-yil "19" dekabr dagi

43-sonli qarori bilan

"TASDIQLANGAN"

Boshqaruv raisi

S.S.Annaklichev

"Biznesni rivojlantirish banki" ATBning korrupsiyaga qarshi menedjment tizimini
nomuvofiqliklar va tuzatuvchi choralarini boshqarish bo'yicha
Tartibi

("19" dekabr 2023-yildan kuchga kiradi)

Toshkent – 2023-yil.

"BIZNESNI RIVOJLANTRISH BANKI" ATB
ICHKI ME'YORIY HUJJAT

**“Biznesni rivojlantirish banki” ATBning korrupsiyaga qarshi menedjment tizimini
nomuvofiqliklar va tuzatuvchi choralarini boshqarish bo‘yicha
Tartibi**

I-bob. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Tartib (keyingi o‘rinlarda – Tartib) O‘zbekiston Respublikasining “Banklar va bank faoliyati to‘g‘risida”gi Qonuni, Adliya vazirligida 2000 yil 5 aprel 916-son bilan ro‘yxatdan o‘tgan “Markaziy bank tomonidan tijorat banklarining ichki me’yoriy hujjatlariga qo‘yiladigan talablar to‘g‘risida”gi Nizom va boshqa me’yoriy-huquqiy hujjatlarga muvofiq ishlab chiqilgan.

Mazkur Tartib “Biznesni rivojlantirish banki” ATB (keyingi o‘rinlarda – Bank) tizimida korrupsiyaga qarshi kurashni boshqarish tizimining belgilangan talablariga nisbatan nomuvofiqliklarni aniqlashda ish tartibini belgilaydi. Nomuvofiqliklar ularning qaytarilishini oldini oladigan tarzda aniqlanadi va boshqariladi.

2. Mazkur tartib nomuvofiqliklarni identifikatsiyalash usullarini, vakolatlarini va majburiyatlarini, shuningdek nomuvofiqliklarni hujjatlashtirilgan baholash va boshqarishni o‘z ichiga oladi.

3. Ushbu tartibning maqsadi tuzatuvchi choralarini aniqlash va amalga oshirish usullarini aniqlashdan iborat. Tuzatuvchi choralar keyingi yo‘nalishlarga qaratilgan:

a) tuzatuvchi choralarini belgilash va samarali amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan bosqichma-bosqich chora-tadbirlarni ishlab chiqish;

b) nomuvofiqlikni sabablarini oldini olish;

d) nostandard vaziyatlar natijasida olingan tajribani shakllantirish va uni xodimlar e’tiboriga yetkazish.

4. Ushbu tartibning talablari korrupsiyaga qarshi menedjment tizimining (KQMT) barcha aniqlangan nomuvofiqliklariga, audit davomida aniqlangan nomuvofiqliklarga, shuningdek, korrupsiya holatlari yoki shubhalari haqida xabar bergan shaxslardan olingan nomuvofiqliklarga nisbatan qo‘llaniladi.

5. Mazkur tartib “Biznesni rivojlantirish banki” ATBning barcha bo‘linmalarida (keyingi o‘rinlarda Bank deb yuritiladi) qo‘llaniladi.

6. Ushbu tartib quyidagi asosiy tushunchalardan foydalanadi:

Jarayon – rejallashtirilgan natijalarni olish uchun ma’lumotlardan foydalanadigan o‘zaro bog‘liq yoki o‘zaro ta’sirli harakatlar to‘plami;

Menedjment tizimi – siyosat va maqsadlarni ishlab chiqish uchun tashkilotning o‘zaro bog‘liq yoki o‘zaro ta’sir qiluvchi elementlari va ushbu maqsadlarga erishish uchun jarayonlar to‘plami;

Tartib-taomil – Bank funksiyalarini amalga oshirish doirasidagi xodimlar, bo‘linmalar tomonidan bajariladigan yoki bitta natijaga qaratilgan, yohud ma’lum bir

funksiyaning ajralmas elementi hisoblangan, alomatlar bo'yicha bir guruhga birlashtirish mumkin bo'lgan harakatlar yig'indisi;

Funksiya – bir nechta tartib-taomilni o'z ichiga olishi mumkin bo'lgan Bankning ichki jarayon (faoliyat yo'nalishlari)laridan biri;

Samaradorlik – rejalashtirilgan tadbirlarni amalga oshirish va rejalashtirilgan natijalarga erishish darajasi;

Xavf – noaniqlik ta'siri;

Poraxo'rlik – amaldagi qonunchilikni buzgan holda, to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita va joylashgan joyidan qat'i nazar, shaxsning vazifalarini bajarishi munosabati bilan harakat qilgan yoki harakat qilishdan bosh tortgan shaxs uchun har qanday qiymatni taklif qilish, va'da qilish, berish, qabul qilish yoki talab qilish;

Korrupsiya – shaxsning o'z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish;

Nomuvofiqlik – talabga rioya qilmaslik;

Tuzatish – aniqlangan nomuvofiqlikni bartaraf etish bo'yicha harakat;

Tuzatuvchi choralar – nomuvofiqlik sababini bartaraf etish va uning takrorlanishining oldini olish bo'yicha ko'rilgan chora-tadbirlar;

Yuqori rahbariyat – tashkilotni eng Yuqori darajada rahbarlik qiladigan va boshqaradigan shaxs yoki shaxslar guruhi;

Boshqaruv organi – tashkilot faoliyati, boshqaruvi va siyosati uchun vakolat va mutlaq javobgarlikka ega bo'lgan, Yuqori rahbariyat hisobot beradigan va Yuqori rahbariyat oldida javobgar bo'lgan shaxslar guruhi yoki organ;

Tahlil – maqsadlarga erishish uchun ob'ektning muvofiqligi, etarliligi yoki samaradorligini aniqlash;

Korrupsiyaga oid huquqbazarlik – korrupsiya alomatlariga ega bo'lgan, sodir etilganligi uchun qonunchilikda javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

Ekspert fikri – aniq fakt yoki hodisa bo'yicha xodim yoki bo'linmaning sub'ektiv qarashi yoki fikriga asoslangan qarori.

7. Bankning tarkibiy bo'linmalari rahbarlari nomuvofiqliklarni va ularni tuzatuvchi choralarini boshqarish uchun javobgardirlar.

8. Nomuvofiqliklarni aniqlash tartibi sxemasi 1-ilovada keltirilgan.

2-bob. Nomuvofiqliklarni aniqlash

9. Nomuvofiqliklar quyidagi hollarda aniqlanadi:

a) ichki va tashqi auditlar paytida;

b) KQMT jarayonlarining belgilangan mezonlarga muvofiq samaradorligini monitoring qilishda;

- d) jarayonlar va bo‘limlar faoliyatini amalga oshirishda;
- e) Komplaens-nazorat Departamenti, Yuqori rahbariyat va Boshqaruv organi tomonidan KQMT samaradorligini tahlil qilishda;
- f) bankning korrupsiyaga qarshi Siyosatini buzganligi haqidagi shubhalar to‘g‘risida ma’lumot olish;
- g) korrupsiyaga shubha va korrupsiyaga qarshi Siyosat va Bankning KQMT qoidalarini buzish haqidagi ma’lumotlarni tekshirishda .

10. Ichki audit davomida aniqlangan nomuvofiqliklar belgilangan talabga muvofiq ichki audit dalolatnomasida qayd etiladi.

11. Tashqi audit yoki faoliyatning muvofiqlik auditi paytida aniqlangan nomuvofiqliklar ushbu tashqi audit uchun belgilangan talablarga muvofiq qayd etiladi.

12. KQMT jarayonlari samaradorligini monitoring qilish jarayonida, shuningdek, muvofiqlikni nazorat qilish bo‘limi, Yuqori rahbariyat va Boshqaruv organi tomonidan KQMT samaradorligini tahlil qilishda aniqlangan nomuvofiqliklar yig‘ilish bayonnomasida qayd etiladi.

13. Jarayonlar va bo‘limlar faoliyatini amalga oshirish jarayonida aniqlangan nomuvofiqliklar to‘g‘risida nomuvofiqlikni aniqlagan xodim tomonidan Komplaens-nazorat departamentiga xabar beriladi. Mas’ul xodim tomonidan nomuvofiqliklar va tuzatuvchi choralar jurnalida 2-ilova shakliga muvofiq qayd etiladi.

14. Xizmat tekshiruvi jarayonida aniqlangan nomuvofiqliklar, korrupsiya va huquqbuzarliklarda gumon qilinganligi haqidagi ma’lumotlar xizmat tekshiruvini o‘tkazish tartibining belgilangan shakllariga muvofiq qayd etiladi.

3-bob. Nomuvofiqliklarni tahlil qilish, baholash va ularning sabablarini aniqlash

15. Nomuvofiqliklarni tahlil qilish, baholash va ularning sabablarini aniqlash Komplaens nazorat departamenti xodimlari tomonidan KQMT jarayonlari rahbarlari va tegishli jarayonlarning mas’ul ishtirokchilari bilan birgalikda amalga oshiriladi.

16. Nomuvofiqliklarni ko‘rib chiqish muddati 5 ish kunidan oshmaslik lozim.

17. Nomuvofiqliklarni sabablarini aniqlashda asosiy sababni aniqlash uchun umumiyl qabul qilingan usullar qo‘llaniladi, masalan:

“besh nima uchun?” usuli;

baliq suyagi diagrammasi;

“miya hujumi”;

muammoni tafsiflash uchun mantiqiy savollar zanjirini qurish;

va h.k.

18. Komplaens nazorat departamenti xodimlari nomuvofiqlikni aniqlagandan so‘ng:

a) zarur hollarda Bankning boshqa tarkibiy bo‘linmalarida ham xuddi shunday nomuvofiqliklar yuzaga kelishiga yo‘l qo‘ymaslik maqsadida aniqlangan nomuvofiqlik

haqida tegishli tarkibiy bo‘linmalarни yoki xodimlarni xabardor qiladi;

- b) korrupsiya xavfi xaritasida aniqlangan nomuvofiqlik bilan bog‘liq aniqlangan xavflar mavjudligini tekshiradi;
- v) tuzatuvchi harakatlar zarurligini aniqlaydi;

4-bob. Nomuvofiqlik sabablarini bartaraf etish bo‘yicha chora-tadbirlarni belgilash va amalga oshirilishini nazorat qilish

19. Tuzatish chora-tadbirlarini belgilashda ular Bankning xavflarini baholash metodologiyasiga muvofiq korrupsiya xavfini kamaytirish bo‘yicha chora-tadbirlarni belgilashdagi kabi yondashuvga asoslanadi.

Agar bir nechta choralarни amalga oshirish kerak bo‘lsa, har bir chorani amalga oshirish uchun mas’ul bo‘lgan shaxslarni belgilash lozim.

- 20. Choralar adekvat bo‘lishi va quyidagilarni o‘z ichiga olishi kerak:
 - a) ushbu chorani amalga oshirish uchun mas’ul shaxslar;
 - b) chorani amalga oshirish muddatlari;
 - d) choraning kutilgan natijasi/ta’siri;
 - e) zarur hollarda choralar rejasini tuzishda boshqa xodimlar ham ishtirok etishlari mumkin.

21. Mas’ul shaxs tomonidan turli sabablarga ko‘ra belgilangan muddatda chora-tadbirlar bajarilmagan yoki to‘liq bajarilmagan taqdirda, bu shaxs bajarmaslik sababini asoslab berishi kerak. Zarur bo‘lganda, faoliyatni amalga oshirish muddati bajarilgan ishlarning murakkabligi va resurslarni ta’minlanishidan kelib chiqqan holda uzaytirilishi mumkin.

22. Komplaens nazorat departamentining mas’ul xodimi tuzatuvchi choralarini amalga oshirish bo‘yicha chora-tadbirlarning bajarilishini nazorat qiladi. Choralar amalga oshirilganidan so‘ng 2-ilova shaklida qayd qilanadi.

5-bob. Amalga oshirilgan chora-tadbirlar samaradorligini tahlil qilish va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish.

23. Komplaens nazorat departamenti direktori ichki audit davomida nomuvofiqliklarni bartaraf etish bo‘yicha barcha harakatlar natijalari to‘g‘risidagi ma’lumotlarni va ularning sabablarini barcha tafsilotlari bilan tahlil qiladi va Yuqori rahbariyatga va Boshqaruv organiga nomuvofiqliklar haqida qisqacha ma’lumot beradi.

24. Tuzatish choralarini mavjud bo‘limgan yoki yetarli darajada samarali bo‘limgan taqdirda, nomuvofiqlikning yangi tahlili o‘tkaziladi va ularni 3 va 4-boblarda ko‘rsatilgan tartibda bartaraf etish bo‘yicha tegishli choralar ko‘riladi.

25. Agar ko‘rilgan chora-tadbirlar nomuvofiqlik sababini bartaraf etgan bo‘lsa, ko‘rilgan chora-tadbirlarning samaradorligi to‘g‘risida bayonnomma tuziladi va bu nomuvofiqlik yopiq hisoblanadi.

26. Komplaens nazorat departamenti direktori KQMTni o'zgartirish va xavflar reestrini yangilash zarurligi to'g'risida qaror qabul qiladi.

6-bob. Yakuniy qoidalar

27. Zarur hollarda Komplaens nazorat departamenti Bank Boshqaruvi raisiga mazkur tartib va Bank KQMTning boshqa talablariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish bilan bog'liq masalalar yuzasidan takliflar kiritishi mumkin.

28. Bankning KQMTga o'zgartirishlar ichki me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqish va ularga o'zgartirishlar kiritish uchun belgilangan talablarga muvofiq amalga oshiriladi

29. Mazkur Tartib bank Boshqaruvi qarori bilan tasdiqlangan kundan boshlab kuchga kiradi.

**Komplaens nazorat
departamenti direktori**

J. Yusupov

Ichki me'yoriy hujjatlarni ko'rib chiqish bo'yicha ekspert guruhi:

B. Djumayev

A. Ravshanov

J. Yusupov

A. Normuradov

E. Qilichov

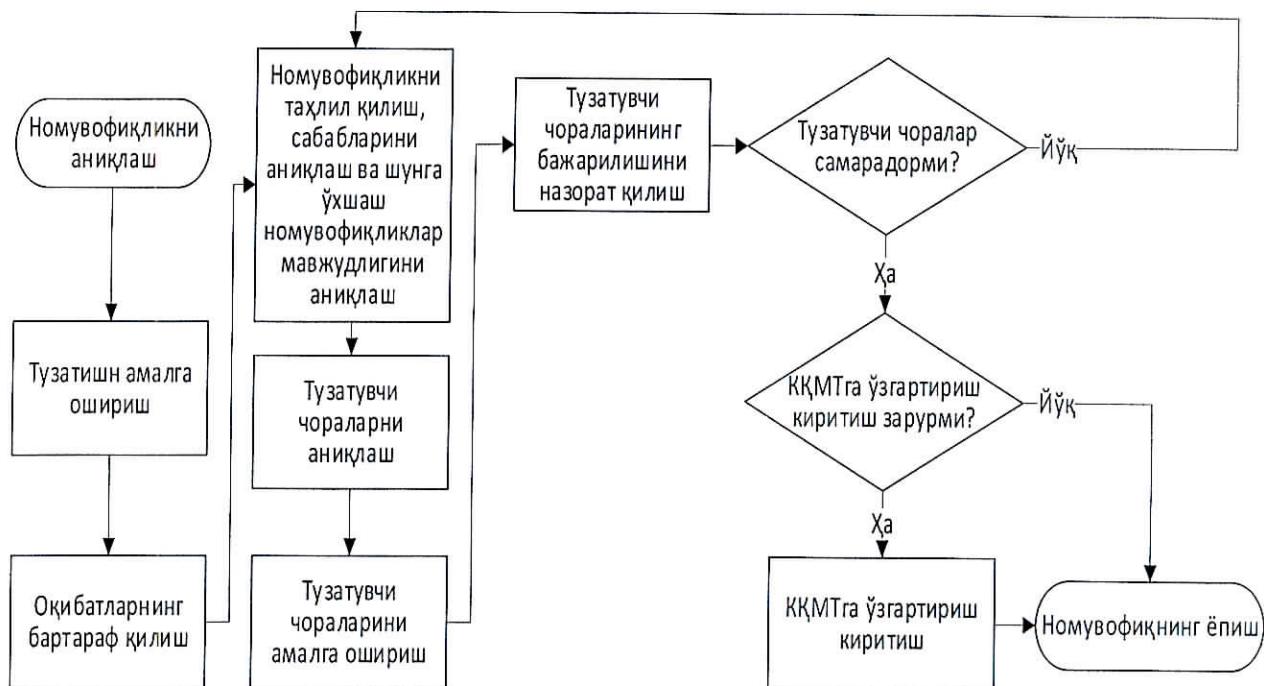
A. Xolov

Sh. Ochilov

S. Xidirov

“Biznesni rivojlantirish banki” ATBning korrupsiyaga qarshi menedjment tizimini nomuvofiqliklar va tuzatuvchi choralarini boshqarish bo‘yicha Tartibiga 1-ilova

Nomuvofiqlik va tuzatuvchi choralarни бoshqarish tartibi

“Biznesni rivojlantirish banki” ATBning korrupsiyaga qarshi menedjment tizimini nomuvofiqliklar va tuzatuvchi choralarini boshqarish bo‘yicha
Tartibiga 2-ilova

Nomuvofiqning va tuzatuvchi harakatlarni qayd etish shakli

Nomuvofiqlik	Qaerda topilgan?	Aniqlangan sanasi	Tuzatish	Nomuvofiqlik sababi	Tuzatish choralari	Tugatish sanasi	Ma’sul shaxs	Samaradorlik tahlili